

Sygn. akt VII U 1837/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 grudnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku

VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Elżbieta Zabrocka

Protokolant: st. sekr. sądowy Anna Szewczyk

po rozpoznaniu w dniu 11 grudnia 2013 r. w Gdańsku

sprawy S. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania S. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

z dnia 10 czerwca 2013 r. nr (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. i przyznaje ubezpieczonemu S. S. prawo do emerytury od dnia 24 kwietnia 2013 r.;
2. zasądza od pozwanego na rzecz wnioskodawcy kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego oddalając wniosek w pozostałym zakresie.

/ na oryginale właściwy podpis/

Sygn. akt VII U 1837/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 10 czerwca 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił S. S. prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnych warunkach z uwagi na niespełnienie warunków nabycia tego prawa przewidzianych przepisami ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r., Nr 153, poz. 1227 ze zm.), tj. nie udowodnienie 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych, a jedynie 12 lat, 5 miesięcy i 3 dni.

Organ rentowy nie uznał ubezpieczonemu jako pracy w warunkach szczególnych okresu od 31 października 1975 r. do 30 września 1976 r. w (...) S.A., ponieważ świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 10 sierpnia 2011 r. jest nieformalne – brak pieczętki nagłówkowej zakładu pracy.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony wniósł o zmianę decyzji i przyznanie mu prawa do emerytury oraz zasądzenie od strony pozwanej na rzecz odwołującego się kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego w wysokości stawki maksymalnej według norm przepisanych.

Ponadto, ubezpieczony na okoliczność wykonywania pracy w szczególnych warunkach wniósł o dopuszczenie dowodu z załączonych przez niego świadectw pracy z (...) S.A. w okresie od 31 października 1975 r. do 30 września 2006 r. na stanowisku ładowacza robót zmechanizowanych oraz z (...) w okresie od dnia 1 lutego 1984 r. do 31 lipca 1986 r. na stanowisku dekarza, o dopuszczenie dowodu z przesłuchania ubezpieczonego na potwierdzenie w/w okoliczności oraz o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków B. L. i J. L. na okoliczność wykonywania pracy w szczególnych warunkach w (...).

W odpowiedzi na odwołanie pozwany organ rentowy wniósł o jego oddalenie podtrzymując stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji. Nadto podał, że na skutek przedłożenia wraz z odwołaniem prawidłowego świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych z dnia 19 czerwca 2013 r. zaliczył okres od 31 października 1975 r. do 30 września 1976 r. w (...) S.A. do stażu pracy w warunkach szczególnych. W konsekwencji ubezpieczony nadal nie udowodnił 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych a jedynie łącznie 13 lat, 1 miesiąc i 27 dni okresu pracy w warunkach szczególnych.

Organ wskazał również, że brak jest podstaw do zaliczenia do stażu pracy w warunkach szczególnych okresu od 1 lutego 1984 r. do 31 lipca 1986 r. w Spółdzielni Usług (...) w G. na stanowisku dekarza, ponieważ ubezpieczony nie przedłożył wymaganego świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych ani dodatkowej dokumentacji potwierdzającej, iż w tym okresie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace w warunkach szczególnych. W świadectwie pracy z dnia 31 sierpnia 1986 r. brak jest takiej informacji, wobec czego brak podstaw do zaliczenia w/w okresu do pracy w szczególnych warunkach.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony S. S., ur. dnia (...), w dniu 27 marca 2013 r. złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. wniosek o emeryturę.

Ubezpieczony nie jest członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego.

W toku postępowania przed organem rentowym ubezpieczony na dzień 31 grudnia 1998 r. początkowo udowodnił 28 lat, 1 miesiąc i 22 dni okresów składkowych i nieskładkowych, w tym 12 lat, 5 miesięcy i 3 dni pracy w szczególnych warunkach.

Organ rentowy do stażu pracy w szczególnym warunkach nie zaliczył okresu zatrudnienia w (...) S.A. od 31 października 1975 r. do 30 września 2006 r.

Zaskarżoną w sprawie decyzją z dnia 10 czerwca 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił S. S. prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym.

Dowód: akta emerytalne plik II : wniosek – k. 1-8, raport ustalenia uprawnień do świadczenia – k. 89, karta przebiegu zatrudnienia – k. 90, decyzja ZUS – k. 93, odwołanie – k. 2-3.

W wyniku przedłożenia przez ubezpieczonego dodatkowej dokumentacji organ uwzględnił do stażu pracy w szczególnym warunkach okres zatrudnienia w (...) S.A. od 31 października 1975 r. do 30 września 1996 r. na stanowisku ładowacza robót zmechanizowanych, jednak odmówił zaliczenia pracy w Spółdzielni Usług (...) w G. od dnia 1 lutego 1984 r. do 31 lipca 1986 r.

Tym samym, ubezpieczony na dzień 31 grudnia 1998 r. udowodnił 13 lat, 1 miesiąc i 27 dni okresu pracy w warunkach szczególnych.

Dowód: akta emerytalne plik II: świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 19 czerwca 2013 r. – k. 100.

W okresie od dnia 1 lutego 1984 r. do dnia 31 lipca 1986 r. ubezpieczony S. S. był zatrudniony w Spółdzielni Usług (...) w G. na stanowisku dekarza. Spółdzielnia zajmowała się remontami i budownictwem.

W powyższym okresie ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał jedynie prace dekararskie, które polegały na tym, że kładł papę lub dachówkę na dachach remontowanych lub nowopowstałych budynków na wysokościach do 10. piętra. Praca odbywała się zarówno w okresie letnim jak i zimowym – w przypadku niski temperatur dachówkę kładziono bez zaprawy. Ubezpieczony pracował w brygadzie dekarzy podległej kierownictwu brygadzysty B. L.. Majstrem robót dekararskich i kierownikiem zakładu była J. L..

Dowód: akta emerytalne plik II: świadectwo pracy z dnia 31 lipca 1986 r. – k. 89, zeznania świadków J. L. i B. L. – k. 31-32, zeznania wnioskodawcy S. S. – k. 30-32.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów dołączonych do akt sprawy, w tym akt emerytalnych, których wiarygodności i autentyczności nie kwestionowała żadna ze stron procesu. Sąd również nie znalazł podstaw do podważenia ich wiarygodności z urzędu.

Podstawę ustaleń stanu faktycznego stanowiły także zeznania świadków J. L. i B. L., które jako osoby obce, nie zainteresowane wynikiem postępowania w ocenie Sądu zasługują na walor wiarygodności, tym bardziej, że ich zeznania są logiczne, spójne, obiektywne i korespondują z pozostałym zgromadzonym w aktach sprawy materiałem dowodowym, jak również z zeznaniami ubezpieczonego S. S., które, w zakresie w jakim posłużyły do rekonstrukcji stanu faktycznego, również zdaniem Sądu zasługiwały na wiarę.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W świetle poczynionych ustaleń faktycznych odwołanie skarżącego S. S. zasługuje na uwzględnienie.

Przedmiotem niniejszego postępowania była kwestia ustalenia prawa ubezpieczonego do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnych warunkach. Wyniki przeprowadzonego przez Sąd postępowania dowodowego wykazały, że wnioskodawca legitymuje się wymaganym 15 – letnim stażem pracy w szczególnych warunkach, co sprawia, iż stanowisko organu emerytalnego odmawiające wnioskodawcy prawa do wcześniejszej emerytury, nie jest słuszne.

Ogólne zasady nabywania prawa do emerytury dla ubezpieczonych urodzonych po 1948 r. zostały uregulowane w treści art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. z 2009, Nr 153 poz. 1227 ze zm.), zgodnie z którym ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, tj. spełniają łącznie następujące warunki:

1) legitymują się okresem zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż: 65 lat dla mężczyzn, 60 lat dla kobiet,

2) mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej : 25 lat dla mężczyzn, 20 dla kobiet,

3) nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa;

Stosownie do dyspozycji art. 32 ust. 1 cytowanej ustawy ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27. Dla uzyskania uprawnień do emerytury w obniżonym wieku

emerytalnym wymagane jest osiągnięcie wskazanego w przepisach wykonawczych wieku, a także przepracowanie określonej ilości lat w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze.

Aktem wykonawczym, do którego odsyła ustawa o emeryturach i rentach z FUS, jest rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Stosownie do treści § 4 tego rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W wykazie A – prac w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego – stanowiącym załącznik do rozporządzenia, w dziale V (W budownictwie i przemyśle materiałów budowlanych) pod pozycją 9 wymienione są prace dekarские.

Dodatkowo wskazać należy, iż zgodnie z przepisem § 2 ust. 1 i 2 powołanego wyżej rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Okresy pracy natomiast, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy (§ 2 ust. 2).

Trzeba jednak zwrócić uwagę, że zgodnie z utartą praktyką i orzecznictwem w postępowaniu przed sądem okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przewidziane rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze mogą być ustalane także innymi środkami dowodowymi niż dowód z zaświadczenia z zakładu pracy (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 1984 r., III UZP 6/84 oraz uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 września 1984 r. III UZP 48/84), a więc wszelkimi dopuszczalnymi przez prawo środkami dowodowymi.

Bezspornym jest, iż ubezpieczony na dzień złożenia wniosku osiągnął 60 rok życia, nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego a na dzień 31 grudnia 1998 r. udokumentował okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze powyżej 25 lat (28 lat, 1 miesiąc i 22 dni) oraz, po uwzględnieniu zatrudnienia w (...) S.A. od 31 października 1975 r. do 30 września 2006 r., 13 lat, 1 miesiąc i 27 dni okresu pracy w warunkach szczególnych.

Przedmiotem sporu pozostawało jedynie ustalenie, czy za zatrudnienie w szczególnych warunkach może zostać uznany okres zatrudnienia ubezpieczonego od 1 lutego 1984 r. do 31 lipca 1986 r. w Spółdzielni Usług (...) w G. na stanowisku dekarza, ponieważ jak wskazywał organ rentowy, ubezpieczony nie przedłożył wymaganego świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych ani dodatkowej dokumentacji potwierdzającej, iż w tym okresie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace w warunkach szczególnych. W świadectwie pracy z dnia 31 sierpnia 1986 r. brak jest takiej informacji, wobec czego brak podstaw do zaliczenia w/w okresu do pracy w szczególnych warunkach.

W ocenie Sądu Okręgowego, fakt wykonywania przez ubezpieczonego pracy w szczególnych warunkach w spornym okresie zatrudnienia w Spółdzielni Usług (...) w G. od 1 lutego 1984 r. do 31 lipca 1986 r. znajduje potwierdzenie w zebranych w sprawie materiale dowodowym, w tym przede wszystkim w świadectwie pracy z dnia 31 lipca 1986 r., z którego wynika, że ubezpieczony wykonywał obowiązki dekarza.

Fakt pracy w warunkach szczególnych został również niewątpliwie potwierdzony zeznaniami ubezpieczonego oraz jego przełożonych- świadków J. L. i B. L. – którzy zgodnie zeznali, iż ubezpieczony przez cały okres zatrudnienia w

Spółdzielni Usług (...) w G. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał jedynie prace dekarские, które polegały na tym, że kładł papę lub dachówkę na dachach remontowanych lub nowopowstałych budynków na wysokościach do 10. piętra. Praca odbywała się przez cały rok. Zmieniały się tylko rodzaje poszycia dachowego, inne stosowano w okresie niskich temperatur, inne w pozostałym okresie.

Zdaniem Sądu, przesłuchani w sprawie świadkowie posiadają odpowiednią wiedzę na temat charakteru wykonywanej przez ubezpieczonego pracy, ponieważ byli osobami które zakładały ten zakład pracy, a ponadto B. L. był brygadziwą brygady, w której pracował ubezpieczony, a J. L. majstrem robót dekarских i kierownikiem całego zakładu. Nie budzi zatem wątpliwości, iż ubezpieczony w spornym okresie zajmował stanowisko, na którym wykonywał pracę w warunkach szczególnych.

Podkreślić przy tym należy, iż „przy ustalaniu prawa do wcześniejszej emerytury ze względu na zatrudnienie w szczególnych warunkach decydujące znaczenie ma to, czy zainteresowany w takich warunkach pracował. Mniej ważne jest, czy stanowisko, na którym był zatrudniony znajduje się w wykazie stanowisk pracy w szczególnych warunkach” (vide: orzeczenie SN sygn. II UK 337/03 dotyczące osoby zatrudnionej na stanowisku pomocnika pracownika wymienionego w wykazie resortowym.). Oceny charakteru zatrudnienia jako pracy w warunkach szczególnych należy dokonywać w oparciu o rzeczywiście wykonywane przez wnioskodawcę obowiązki, a nie wyłącznie w oparciu o oznaczenie stanowiska pracy.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy uznał, że ubezpieczony w spornym okresie od 1 lutego 1984 r. do 31 lipca 1986 r. wykonywał prace dekarские, wobec tego był zatrudniony na stanowiskach, o których mowa w pkt 9 działu V wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Tym samym w ocenie Sądu, ubezpieczony spełnił więc wszystkie przesłanki dla nabycia emerytury w obniżonym wieku, uwzględnienie spornego okresu jest bowiem wystarczające i wskazuje, że staż pracy wnioskodawcy w warunkach szczególnych jest dłuższy niż wymagany ustawą, a zatem, zgodnie z przepisem § 4 rozporządzenia, oznacza spełnienie tego wymogu do przyznania wnioskodawcy świadczenia emerytalnego w wieku obniżonym.

W konkluzji z wyżej przytoczonych względów Sąd Okręgowy na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. w związku z cytowanymi wyżej przepisami, w punkcie 1 zmienił decyzję organu ubezpieczeniowego i przyznał S. S. prawo do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach od dnia 24 kwietnia 2013 r., mając na uwadze fakt, że ubezpieczony wiek emerytalny 60 lat uzyskał w tym właśnie dniu, zaś wniosek o emeryturę złożył w dniu 27 marca 2013r.

W pkt 2 Sąd orzekł o kosztach postępowania i zasądził od pozwanego organu rentowego na rzecz ubezpieczonego kwotę 120,00 zł, tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, biorąc pod uwagę, iż ubezpieczony był reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, których wniosł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego. Podstawę prawną zasądzenia tych kosztów stanowi przepis art. 98 § 1 i § 3 i 108 kpc oraz § 11 ust 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.(Dz U z 2002 Nr 163 poz1349).

Koszty te przyznał Sąd w wysokości dwukrotnej stawki minimalnej biorąc pod uwagę nakład pracy pełnomocnika i jego wkład w wyjaśnienie sprawy, nie znajdując jednocześnie podstaw do zasądzenia tych kosztów w wysokości 6 - krotnej stawki.

SSO Elżbieta Zabrocka